На майбутніх президентських виборах євреї Чилі підтримають прихильника Піночета

Кандидат у президенти Чилі Хосе Антоніо Каст

19 грудня цього року євреям Чилі, як і іншим співгромадянам, належить обрати нового президента країни. Виборче меню невелике, у ньому лише два кандидати: син солдата Вермахта, який емігрував до Чилі після війни, ультраправий традиціоналіст та ревний католик Хосе Антоніо Каст, та його помірковано лівий опонент Габріель Боріч. У першому турі Каст одержав приблизно 28% голосів виборців, Боріч — трохи менше 26%.

Хосе Антоніо не приховує своїх симпатій до Піночету й навіть заявив кілька років тому, мовляв, «будь Піночет живий, він би проголосував за мене». Ідеологічну платформу очолюваного ним Християнського соціального фронту політологи визначають як украй праву та частково популістську. Багато місцевих євреїв, що належать до середнього та вищого класів, це бентежить, але, на відміну від одноплемінників у США, вони готові підтримати «чілійського Трампа». Причина криється в проізраїльській позиції єврейської громади, яка голосує за консерваторів, які доброзичливо налаштовані до Ізраїлю.

Хосе Каст

Габріель Боріч

Треба враховувати специфіку чилійського антисемітизму. Річ у тім, що країна стала домом для найбільшої на континенті палестинської діаспори, що налічує близько півмільйона людей. Цій діаспорі властиві антиізраїльські погляди, яким традиційно симпатизують на лівому політичному фланзі.

Усе це змушує 18 000 чилійських євреїв звернути увагу на правих і ультраправих. Рівень змішаних шлюбів у громаді досить низький, переважна більшість дітей навчаються в приватних єврейських школах, а останнім часом багато хто почав селитися поблизу своїх синагог. Такий спосіб життя в заможних кварталах Сантьяго призводить до того, що до вступу до університету молоді євреї мало спілкуються з католиками та мусульманами. Зате у ВНЗ, як зазначає в коментарі для JTA виконавчий президент єврейської громади Чилі Марсело Ісааксон, вони стикаються з лівим антисемітизмом. Тут вони чують заклики до бойкоту Ізраїлю, звинувачення єврейської держави в геноциді палестинців, змушені реагувати на теорії сіоністської змови, нібито відповідальної за контроль над чилійськими банками та ЗМІ.

В університетському кампусі розпочинав свою політичну кар'єру один із лідерів лівого крила, чилієць палестинського походження Даніель Джаду.

Даніель Джаду

З 1987 по 1991 рік він очолював Союз палестинських студентів, підтримував ООП, керував Палестинською молодіжною федерацією країн Латинської Америки та Карибського басейну. На минулих виборах колишній палестинський активіст балотувався від компартії Чилі. Цього синьйора неодноразово звинувачували в антисемітизмі навіть ліві політики, не кажучи вже про Центр Симона Візенталя.

Донька Сальвадора Альєнде свого часу заявила, що спроби комуніста Джаду видати себе спадкоємцем її батька, просто недоречні. Хоча цей архітектор та соціолог більше не очолює ліву коаліцію, є побоювання, що в разі перемоги на виборах Боріч призначить Джаду на один із міністерських постів. Утім, навіть такий персонаж має своїх нечисленних послідовників у єврейському середовищі, що об'єднані в групу «Євреї за Джаду».

Президентський палац Ла Монеда

Як зазначає JTA, не всі погоджуються з тим, що саме страх перед зростанням антисемітизму штовхає чилійських євреїв праворуч. Редактор журналу Diario Judio Ніко Рітмюллер вважає, що місцева громада глибоко консервативна за своєю природою. У роки правління Піночета євреїв не переслідували з етнічних та конфесійних причин, більше того, громада процвітала. Одним із найближчих соратників Піночета був начальник штабу ВПС генерал Хосе Бердичевський-Шер, згодом посол Чилі в Ізраїлі. Водночас багато інтелектуалів, пригріті диктаторським режимом, були відвертими неонацистами, як, наприклад, Мігель Серрано, який публікував Протоколи сіонських мудреців і не соромився публічно зигувати.

Як би там не було, незабаром чилійським євреям належить зробити вибір, який визначить долю однієї з найрозвиненіших країн Латинської Америки*.

*20 грудня стало відомо, що на виборах переміг Габрієль Боріч.

Олександр Файнштейн